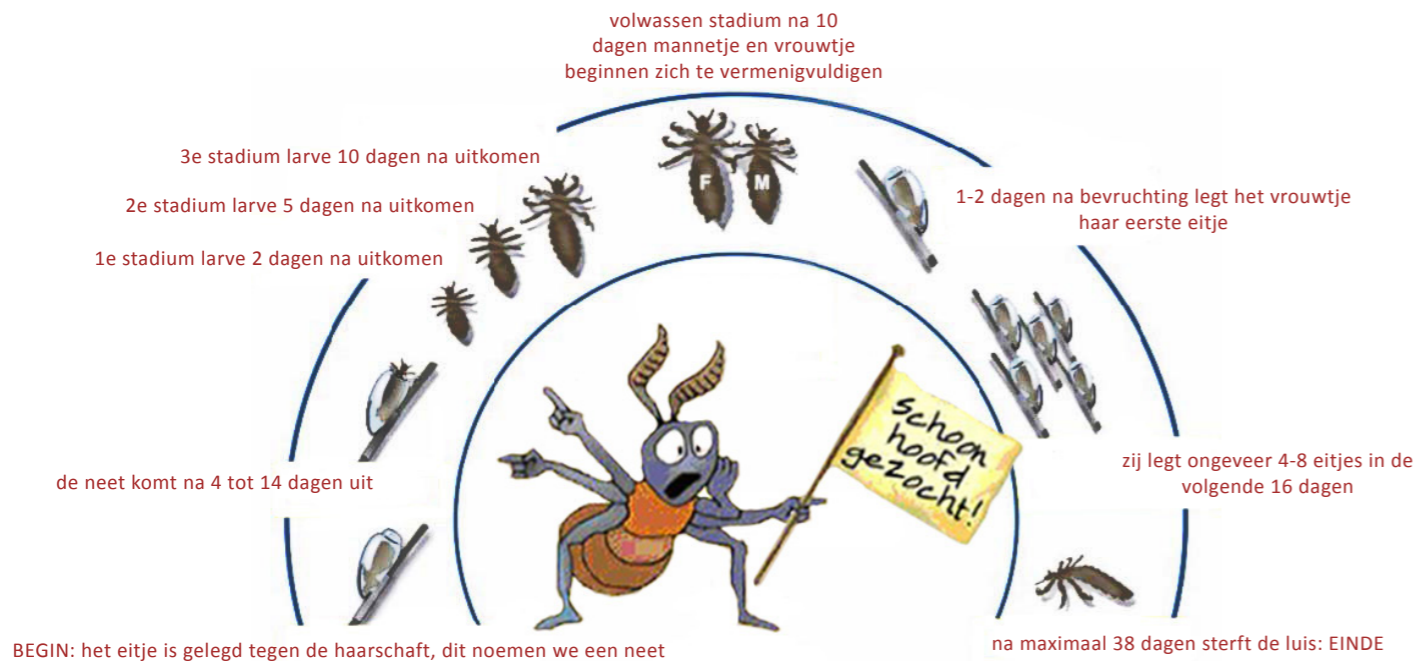

Protocol Hoofdluis
(gewijzigd per 1 juli 2015)

BEGIN: het eitje is gelegd tegen de haarschaft, dit noemen we een neet

na maximaal 38 dagen sterft de luis: EINDE

Om de hoofdluis succesvol te bestrijden heeft men inzicht nodig in de levenscyclus van de hoofdluis. De levenscyclus van een hoofdluis bestaat uit verschillende stadia: ei (neet), 3 larvestadia en volwassen luis. De duur van de stadia is afhankelijk van temperatuur, vocht en voedingstoestand van de luis.

Goed om te weten:

- Hoofdluizen zijn huidparasieten die uitsluitend van het bloed van de gastheer leven.
- Deze luizen komen voornamelijk tussen en op de hoofdharen voor.
- Ze worden met een snel hardende kitstof op de haren aangebracht.
- Dit gebeurt op 5 tot 7,5 mm van de schedel, bij voorkeur achter de oren en in de nek.
- De harde kitstof is bestand tegen de gangbare hoofdluismiddelen.
- De eitjes zijn ongeveer 0,8 mm lang en 0,3 mm breed en ovaal van vorm.
- Een neet die meer dan 1 cm van de hoofdhuid af zit is leeg of komt niet meer uit.
- Een vrouwtjes-luis kan in haar leven maximaal 200 en 300 luizeneitjes (neten) leggen.
- De luizen zuigen enkele malen per dag bloed.
- Om het bloed goed te kunnen opzuigen, brengen de luizen een antistollingsmiddel in.
- Dit antistollingsmiddel kan jeuk veroorzaken, dit is een van de eerste symptomen van de besmetting van de hoofdluis.
- Door te gaan krabben kunnen wondjes ontstaan, die weer kunnen gaan ontsteken.
- Luizen steken zowel overdag als 's nachts en zuigen per keer ongeveer 0,5 mg bloed.
- Hoofdluizen verspreiden zich hoofdzakelijk door van de ene op de andere persoon over te stappen.
- Daarnaast ook door het gebruik van besmette voorwerpen.
- Voorbeelden zijn: kammen, speldjes, stiekjes, borstels, beddengoed, mutsen e.d.
- Neten kunnen buiten de hoofdhuid nog zo'n zes dagen in leven blijven.
- Dit betekent dat een neet in een kam of op een jas na een paar dagen gewoon kan uitkomen.
- Veel kinderen worden meerdere keren met luizenshampoos met insecticiden behandeld.
- Door het veelvuldig gebruik zijn hoofdluizen resistent geworden voor verschillende luizenmiddelen.
- Een veilig alternatief is het haar gedurende meerdere weken te kammen met een goede luizenkam.
- Een goede luizenkam is van metaal (geen plastic!) of een goede elektrische of elektrische luizenkam.
- Wist u dat het extra schoonmaken en wassen van het beddengoed niet meer geadviseerd wordt door de RIVM.
- Bij kamertemperatuur kan een luis in 20 seconde een afstand van 13 cm afleggen.
- Bij 37°C kan een luis één dag overleven zonder bloed.
- Bij 25°C - 30°C twee dagen overleven zonder bloed.
- Bij 10°C - 20°C zeven dagen zonder bloed.
- Bij 6°C negen tot tien dagen zonder bloed.
- Een dag vorst van -10°C to -15°C is voldoende om neten, larven en volwassen luizen te doden.
- Elke dag lopen er bijna 50.000 kinderen in Nederland alleen al met hoofdluis rond.
- Bijna ieder kind krijgt te maken met hoofdluisbesmetting.
- Schoolgaande kinderen van 5 tot 19 jaar zijn de meest getroffen groep.
- Schoolgaande kinderen worden soms meerdere keren per jaar besmet.
- Zowel de school als de ouders/verzorgers hebben hierin een taak.
- Zolang besmetting met hoofdluis gepaard gaat met schaamte gevoelens is een effectieve bestrijding moeilijk.
- **U controleert natuurlijk het gehele gezin op hoofdluis zolang er sprake is van hoofdluisbesmetting.**

Beste ouder(s)/verzorg(er)s,

Na elke vakantieperiode vindt er op school een periodieke luizencontrole, op maandag/dinsdag, plaats. In deze brief willen wij u uitleggen welke stappen er na elke controle plaatsvinden. Bewaar deze brief zorgvuldig, u vindt deze ook op onze website.

Indien bij een leerling *hoofdluis* (neten/larven/luizen) is geconstateerd:

1. Worden de ouders van de betreffende leerling direct of na schooltijd **gebeld door de leerkracht**.
 - bij constatering van neten (eitjes) kan de behandeling van de leerling, na schooltijd starten.
 - bij constatering van larven/luis op het hoofd, wordt de leerling per direct naar huis gestuurd om deze uit het haar te laten verwijderen door een van de ouders. Dit om besmetting van anderen leerlingen te voorkomen. De leerling wordt, na verwijdering van de larven/luis uit het haar, terug op school verwacht. Verdere behandeling kan na schooltijd.
2. Stuurt de leerkracht aan alle ouders **een mail waarin de uitslag van de controle wordt weergegeven**. Deze mail bevat een groene kaart (geen *hoofdluis*), oranje kaart (behandelde en/of oude neetjes) of rode kaart (hoofdluis). Op de oranje en rode kaart staat aangegeven dat u uw kinderen (tijdig) moet blijven controleren. De leerkracht zal tevens in de klas 1 gekleurde A4 kaart op het bord hangen met de uitslag van de controle zodat ook de kinderen op de hoogte zijn.
3. Worden de kinderen, waarbij larven/luis was geconstateerd, diezelfde week nogmaals gecontroleerd. Ook de kinderen die niet aanwezig waren tijdens de periodieke luizencontrole worden dan gecontroleerd. Een **hercontrole van de gehele klas** zal 2 weken na de periodieke controle plaatsvinden. Dit geldt alleen voor de klassen die een rode kaart hebben meegekregen.
4. Als er tijdens de hercontrole(s) bij de betreffende leerling nogmaals *hoofdluis* wordt geconstateerd, worden de ouders **uitgenodigd voor een gesprek** met de directeur en/of intern begeleider. Ook wordt de GGD jeugdverpleegkundige door school gevraagd een afspraak te maken met de betreffende ouders. De GGD jeugdverpleegkundige adviseert de ouders in het bestrijden van de hoofdluis.
5. Vervolgens stellen de betreffende ouders samen met school een **behandelingsplan/overeenkomst** op over de aanpak van de *hoofdluis* en binnen welk termijn het probleem opgelost dient te zijn. Daarbij geldt een maximale termijn van 3 maanden ná de 1e hercontrole.
6. Indien ná de maximale termijn van 3 maanden blijkt dat er nog steeds sprake is van *hoofdluis*, neemt de luizencoördinator binnen 2 dagen contact op met de GGD jeugdverpleegkundige voor het maken van een afspraak met de betreffende ouders. De ouders krijgen dan op school **nogmaals instructie** van de GGD jeugdverpleegkundige hoe de hoofdluis te bestrijden.
7. Als er vervolgens 2 weken ná deze instructie nog steeds of wederom *hoofdluis* bij de betreffende leerling is geconstateerd wordt de leerling **naar huis gestuurd** voor directe behandeling door de ouders.
8. Indien de ouders hulp weigeren en het probleem niet door hen wordt opgelost zal **schorsing** op directie- of bestuursniveau worden ingezet.

Hoe krijg je hoofdluis?

Hoofdluis kun je krijgen door direct contact met iemand die hoofdluis heeft, dit gebeurt tijdens het spelen omdat ze dan vaak de hoofden letterlijk bij elkaar steken. De luizen lopen van het ene hoofd naar het andere.
Springen kunnen ze niet.

Hoe ontdekt u hoofdluis?

Hoofdluis begint vaak met jeuk, maar niet altijd. Als u controleert kijk dan goed tussen de haren, met name achter de oren en in de nek. U ziet de hoofdluizen bewegen/lopen. Een hoofdluis is ongeveer 3 millimeter en grijsblauw of, nadat hij bloed opgezogen heeft, roodbruin van kleur. Controleer bovendien ook door het haar met een fijntandige kam boven wit papier of de wasbak te kammen. De luizen zullen vallen en te zien zijn als gekleurde spikkels.

Neten zijn de eitjes van de hoofdluis waar een larve in zit. De hoofdluis legt, of liever gezegd plakt, de eitjes, waar de neet zich uit vormt, stevig vast aan de onderkant van een haar dicht bij de huid. Er is sprake van een levende verse neet als deze zich dus dicht op de hoofdhuid bevindt. Een luis kan ongeveer vijf eitjes per dag leggen. Dus per dag worden er per luis vijf neten in je haar gepland. Een neet is ton-vormig en ongeveer één millimeter groot en heeft een geelwitte kleur. De neet heeft ongeveer acht dagen nodig om uit te komen en zijn leven verder voort te zetten als hoofdluis. Neten hebben zo hun favoriete plekken op het hoofd: in de haren onder de pony, achter het oor en in de nek. Neten lijken op roos. Daar worden neten dan ook regelmatig mee verward. Sommige vinden neten lijken op zoutkorreltjes. Het verschil, en datgene waar je een neet ook aan herkent, is dat neten behoorlijk vastgekleefd zitten aan de haren. Neten laten niet zo makkelijk los, zeg maar behoorlijk moeilijk.

Een oude neet is een neet die echter meer dan 1 centimeter van de hoofdhuid af zit. U kunt er gerust op zijn dat deze neet niet meer uit komt. Het gevaar voor besmetting is dan geweken. Deze dode, lege, uitgegroeide neten, die grijzer van kleur zijn, worden helaas vaak ten onrechte voor levende neten aangezien. Deze niet-actieve neten kunnen volstrekt geen kwaad en worden vanzelf geleidelijk uitgewassen. De afstand tussen de hoofdhuid en de plek waar de neet in het haar zit, is een maatstaf voor de leeftijd van de neet. Hierbij komt één centimeter overeen met ongeveer één maand. Omdat neten na maximaal tien dagen uitkomen, zijn alle neten die verder dan een halve centimeter van de hoofdhuid af zitten of dood, of reeds uitgekomen. Deze vormen dus geen verder risico. Deze dode of lege neten zullen geleidelijk door wassen en kammen uit het haar verdwijnen. Als de larve echter nog in een neet zit kunt u van vooraf aan beginnen als de larve uitkomt. Om helemaal zeker te zijn dat u van ook alle levende neten af bent kunt u het best alle neten na de behandeling er met een fijne netenkam uit kammen.

Bij de behandeling moeten alle luizen en alle levende neten gedood worden.

Wat moet u doen wanneer u zelf hoofdluis heeft geconstateerd?

- dit melden op school (zo mogelijk dezelfde dag) bij de leerkracht van uw kind.
- begin direct de behandeling: het dagelijks kammen van het natte haar (met gewone cremespoeling erin) met een netenkam eventueel in combinatie met gebruik van een lotion voor het doden van de luizen.

Is het erg om hoofdluis te hebben?

Hoofdluis is beslist geen drama en u hoeft uzelf niets te verwijten als uw kind hoofdluis heeft. Het is betrekkelijk onschadelijk, maar kan heel veel jeuk geven. Door krabben kunnen er infecties ontstaan en is vooral vervelend voor kinderen met een gevoelige hoofdhuid. Het krijgen van hoofdluis heeft helemaal niets te maken met lichamelijke hygiëne.

Na schoolvakanties lijkt het vaak alsof er epidemieën zijn doordat dan veel schoolkinderen gecontroleerd worden. Hoofdluis komt dan niet zozeer meer voor, maar wordt simpelweg vaker ontdekt.

Preventie:

Het luizenvrij houden van de school begint bij u! Wat kunt u thuis doen?

- Controleer zelf thuis regelmatig uw eigen kinderen, met name op het einde van een vakantie.
- **Melding aan de school als uw kind luizen heeft. Zij kunnen dan de klas laten controleren.**
- **Leen geen kammen en borstels, mutsen of hoofddoekjes uit.**
- **Laat uw kind geen jassen/mutsen/helmen van anderen dragen.**

Behandeling: Luis in je haar? Kammen maar!

Er zijn twee manieren om hoofdluis te behandelen:

1. Kammen.
2. Kammen in combinatie met gebruik van een antihooftluismiddel

1. Kammen:

Vanaf de start van de behandeling dient gedurende 14 dagen dagelijks het haar gekamd te worden volgens de kaminstructie (zie hieronder) Het dagelijks uitkammen van de luizen en neten (dood of levend) voorkomt dat tussentijds uitgekomen nimfen uitgroeien tot volwassen luizen en voorkomt daarmee dat nieuwe eitjes gelegd worden. Dagelijks met een speciale fijntandige kam het natte haar intensief kammen gedurende 2 weken is waarschijnlijk even effectief als behandeling met antihooftluismiddelen. Toevoegen van crèmespoeling of antiklitshampoo aan het natte haar maakt het kammen gemakkelijker en daarmee meer acceptabel. Vastgeplakte neten kan men eventueel losweken door een doekje met azijn op het haar te deppen.

- **maak het haar door en door nat en verdeel de crème door het haar**
- **bescherm de ogen eventueel met een washandje en kam dan met een gewone kam eerst klitten weg**
- **houd het hoofd voorover boven een wasbak of een stuk wit papier**
- **pak de netenkam en kam het haar van achter naar voren, tegen de hoofdhuid aan**
- **start bij het ene oor en schuif plukje voor plukje, na elke kambeweging op naar het andere oor**
- **veeg tijdens de kambeurt de kam regelmatig af met een witte papieren doek en kijk of u luizen ziet**
- **spoel de gevonden luizen door de wc of wasbak met het papier**
- **spoel daarna de crèmespoeling uit het haar**
- **reinig de netenkam na het verwijderen van luizen en neten goed!**

2. Kammen in combinatie met gebruik van een antihooftluismiddel:

De behandeling met een antihooftluismiddel moet gelijktijdig starten met het kammen. De middelen zijn niet effectief tegen de larven in de neten. Om tussentijds uit de neten gekomen larven/luizen te doden dient de behandeling volgens de instructie van de fabrikant na 7 tot 9 dagen herhaald te worden.

In Nederland zijn hoofdluis middelen vrij te koop bij apotheek of drogist in de vorm van een lotion, crème of shampoo. De werkzame stoffen zijn:

- 1) dimeticon; doden luizen door verstikking
 - 2) malathion; doden aanwezige luizen door chemische werking
 - 3) permetrine; doden aanwezige luizen door chemische werking
- Alle 3 kunnen huidirritatie, overgevoeligheid en sensibilisatie (gevoeligmaking) als bijwerking hebben. Informeer naar bijwerkingen en contra-indicaties, want kinderen met hooikoorts, cara of eczeem kunnen gevoelig zijn voor één van de werkzame stoffen.
 - Middelen op basis van dimeticon hebben de voorkeur omdat deze middelen geen insecticiden bevatten en omdat er geen resistentie kan ontstaan tegen deze middelen.
 - Chloor inactieveert malathion. Op de dag van behandeling mogen kinderen niet zwemmen in chloorhoudend zwembad.

Oorzaken van therapiefalen zijn:

- herbesmetting.
- onjuist gebruik van het middel.
- het achterwege laten van het dagelijks kammen gedurende 14 dagen.
- resistentieontwikkeling (bij verdenking door resistentie kan gekozen worden voor een tweede behandeling met een product met een andere werkzame stof).

Meer informatie:

Richtlijnen en vragen zijn te vinden op:

- de GGD Midden Brabant, te vinden via www.ggd.nl
 - de website voor huisartsen: www.thuisarts.nl
 - de website van het Centraal Bureau Drogisterijbedrijven: www.mijndrogistweetermeervan.nl kiezen voor 'Hoofdluis'
- Kijk ook eens op www.rivm.nl/hoofdluis

Wij hopen u zo voldoende te hebben ingelicht en rekenen op uw medewerking.

Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben over de behandeling, dan kunt u deze richten aan: luizenbrigade@debolstergilze.nl

Met vriendelijke groet,

Het schoolteam in samenwerking met de ouderraad